

Brussel, 5 mei 2026
(OR. en)

8313/26

Interinstitutioneel dossier:
2025/0550(COD)

CULT 49	SAN 226
AUDIO 51	IND 258
FREMP 132	COMPET 445
CODEC 696	PROCIV 78
CADREFIN 159	HYBRID 48
FIN 552	DISINFO 33
IA 87	JAI 463
JEUN 59	SERVICES 21
EDUC 120	POLGEN 86
CULT HERIT 12	MI 355
SOC 202	RELEX 519
GENDER 30	INF 106
DIGIT 108	COPEN 139
DATAPROTECT 126	JUSTCIV 55
ANTIDISCRIM 37	DROIPEN 66

NOTA

van: het secretariaat-generaal van de Raad
aan: de Raad

Betreft: Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het programma AgoraEU voor de periode 2028-2034 en tot intrekking van de Verordeningen (EU) 2021/692 en (EU) 2021/818
- Partiële algemene oriëntatie

I. INLEIDING

1. Op 16 juli 2025 heeft de Europese Commissie een voorstel voor het meerjarig financieel kader voor de periode 2028-2034 aangenomen, met inbegrip van een voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het programma AgoraEU.

2. Het AgoraEU-programma heeft tot doel cultuur, media en burgerparticipatie te versterken om de veerkracht van de Europese democratieën te waarborgen. Het bouwt voort op de resultaten van de programma's Creatief Europa en "Burgers, gelijkheid, rechten en waarden" (CERV) van de huidige financieringsperiode.
3. Het voorstel is opgebouwd rond drie hoofdonderdelen, die elk betrekking hebben op een andere doelstelling:
 - Creatief Europa – Cultuur moet bijdragen tot grensoverschrijdende culturele creatie en samenwerking;
 - MEDIA+ moet de verscheidenheid en het concurrentievermogen van de audiovisuele sector en de videogamesector vergroten, en vrije en onafhankelijke journalistiek en nieuwsmedia ondersteunen;
 - CERV+ moet de grondrechten en gelijkheid bevorderen, discriminatie voorkomen, democratische participatie versterken en de rechtsstaat handhaven.

II. WERKZAAMHEDEN BIJ ANDERE INSTELLINGEN

4. In het Europees Parlement wordt het voorstel gezamenlijk behandeld door de Commissie cultuur en onderwijs (CULT) en de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (LIBE). De rapporteurs zijn Emma Rafowicz (S&D) voor CULT en Alice Kuhnke (Verts/ALE) voor LIBE.
5. Het Europees Economisch en Sociaal Comité heeft op 4 december 2025 zijn advies¹ over dit voorstel aangenomen.
6. Het Comité van de Regio's zal naar verwachting op 4-5 mei 2026 advies uitbrengen.

¹ Doc. ST 16709/25.

III. WERKZAAMHEDEN IN DE RAAD EN ZIJN VOORBEREIDENDE INSTANTIES

7. In de Raad is het voorstel besproken in het Comité culturele zaken (CAC), in nauwe samenwerking met de leden van de Groep audiovisuele aangelegenheden en media en de Groep grondrechten, burgerrechten en vrij verkeer van personen.
8. De bespreking van het voorstel begon in september 2025 en vond plaats tijdens het Deense en het Cypriotische voorzitterschap, in twaalf vergaderingen van het CAC. Het Deense voorzitterschap heeft tijdens de zitting van de Raad Onderwijs, Jeugdzaken, Cultuur en Sport (EJCS) op 28 november een voortgangsverslag² ingediend.
9. Het Cypriotische voorzitterschap heeft vijf compromisteksten opgesteld, die op 19-21 januari, 16 februari, 11 maart, 27 en 31 maart en 17 april 2026 in het CAC zijn besproken. Op 17 april werd er in het CAC een definitief compromis bereikt. Om de onderhandelingen te vergemakkelijken, heeft het voorzitterschap ook een toelichting opgesteld over de nieuwe definitie van “culturele en creatieve sectoren”.
10. Op 29 april 2026 heeft het Comité van permanente vertegenwoordigers de compromistekst in de bijlage bij deze nota besproken. Alle delegaties konden de tekst steunen, met uitzondering van één delegatie die een voorbehoud heeft gemaakt.

² Doc. ST 15187/25.

IV. BELANGRIJKSTE ELEMENTEN VAN DE COMPROMISTEKST VAN HET VOORZITTERSCHAP

11. Het voorzitterschap is van oordeel dat de tekst in de bijlage³ een evenwichtig compromis vormt waarin de verschillende standpunten van de lidstaten tot uiting komen.
12. Aangezien de voorgestelde verordening deel uitmaakt van het pakket voorstellen voor het meerjarig financieel kader (MFK), zijn alle bepalingen in de tekst die gevolgen hebben voor de begroting of die overeenstemmen met de elementen die deel uitmaken van de horizontale onderhandelingen over het MFK tussen haken geplaatst en derhalve uitgesloten van de partiële algemene oriëntatie in afwachting van verdere vooruitgang met betrekking tot het MFK. Deze bepalingen, die tussen vierkante haken zijn geplaatst, betreffen overweging 4 (financiële toewijzing), overweging 30 (uitvoering overeenkomstig het InvestEU-instrument van het Europees Fonds voor concurrentievermogen), overweging 31 (begrotingsgarantie of financieringsinstrument), overweging 35 (uitvoering overeenkomstig de prestatieverordening), overweging 40 (duur), artikel 1 (duur), artikel 11 (begroting) en artikel 15 (begrotingsgarantie of financieringsinstrument). De mogelijkheid van indicatieve toewijzingen per programmaonderdeel is op 24 maart 2026 besproken in de Ad-hocgroep meerjarig financieel kader.
13. De structuur van het voorstel van de Commissie is in de verordening behouden gebleven: zeven hoofdstukken en drie hoofdonderdelen (Creatief Europa – Cultuur, MEDIA+ en CERV+).

³ Toevoegingen ten opzichte van het Commissievoorstel zijn **vetgedrukt en onderstreept**. Verwijderde tekst is aangegeven met [...].

14. **De voornaamste punten** die in de compromistekst van het voorzitterschap aan bod komen, zijn:

a) Algemene bepalingen

Aan artikel 2 (Definities) is een nieuwe definitie toegevoegd voor “culturele en creatieve sectoren”, geïnspireerd op de overeenkomstige definitie uit het programma Creatief Europa 2021-2027. In deze definitie worden de belangrijkste kwaliteiten van de sectoren toegelicht en wordt een niet-uitputtende lijst van betrokken sectoren gegeven. In de hele tekst zijn verschillende wijzigingen aangebracht om de formulering in overeenstemming te brengen met deze definitie. Er zijn nieuwe overwegingen (6a en 6b) ingevoegd om de logica achter de definitie en het onderscheid tussen de onderdelen Creatief Europa – Cultuur en MEDIA+ toe te lichten.

In artikel 3 (Doelstellingen van het programma) is aan de inleidende beschrijving van het onderdeel CERV+ een verwijzing naar het belang van de bescherming en bevordering van de waarden van de Unie toegevoegd.

b) Onderdeel Creatief Europa – Cultuur

Voor het onderdeel Creatief Europa – Cultuur wordt in de nieuwe overweging 8a gespecificeerd dat sectorale benaderingen een aanvulling moeten vormen op acties die alle betrokken sectoren bestrijken, zodat gerichtere acties mogelijk worden.

c) Onderdeel MEDIA+

Voor het onderdeel MEDIA+ is, naar aanleiding van verzoeken van veel delegaties en intensieve onderhandelingen, aan artikel 5 (Audiovisuele sector) een lid toegevoegd met betrekking tot het begrip “gelijk speelveld”, in bijna identieke bewoordingen als in het huidige programma Creatief Europa. Dezelfde verwijzing is toegevoegd aan overweging 12.

Aan artikel 5 is ook een verwijzing toegevoegd naar onafhankelijke producties en coproducties, met overeenkomstige bewoordingen in overweging 12.

Voor de specifieke doelstelling Nieuws is overweging 13a toegevoegd om meer nadruk te leggen op de onafhankelijkheid en duurzaamheid van de media, met een verwijzing naar Verordening (EU) 2024/1083 (Europese verordening mediavrijheid).

d) Onderdeel CERV+

Wat het onderdeel CERV+ betreft, is aan artikel 8 (“Daphne”) naar aanleiding van oproepen van veel delegaties een verwijzing toegevoegd naar Richtlijn (EU) 2024/1385 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld. Een soortgelijke verwijzing is toegevoegd aan overweging 18.

Over overweging 15, die voortbouwt op de op het Verdrag gebaseerde beginselen van gelijkheid en non-discriminatie, is intensief gedebatteerd. Sommige delegaties gaven er de voorkeur aan een gedetailleerde lijst van vormen van discriminatie in de tekst te behouden, naar het voorbeeld van het Commissievoorstel, terwijl andere delegaties de voorkeur gaven aan algemenere bewoordingen, met behoud van de nadruk op bepaalde specifieke vormen van discriminatie uit de oorspronkelijke lijst in het voorstel. Het compromis in de tekst in de bijlage is bereikt na langdurige onderhandelingen.

Er zijn nieuwe overwegingen (16a en 16b) ingevoegd om de bescherming en bevordering van de rechten van het kind (16a) en van personen met een handicap (16b) te benadrukken.

e) Transversale en horizontale prioriteiten en activiteiten

In artikel 10 (Transversale en horizontale prioriteiten en activiteiten) is een nieuw lid ingevoegd waarin wordt verwezen naar AgoraEU-desks en waarin hun belangrijkste verantwoordelijkheden worden beschreven. Meer details over die desks en de beoogde werking ervan worden verstrekt in overweging 36.

f) Governance

Voortbouwend op de compromistekst die het Deense voorzitterschap in zijn voortgangsverslag van november 2025 heeft voorgesteld, is een nieuw artikel 17 bis – met de bijbehorende overweging 38a – in de tekst ingevoegd, waarbij een comitéprocedure is ingevoerd. In artikel 17 wordt bepaald dat de werkprogramma’s door de Commissie worden goedgekeurd via uitvoeringshandelingen, overeenkomstig de onderzoeksprocedure.

g) Overige punten

Aangezien het voorstel geen bijlage met een gedetailleerdere beschrijving van de programma-acties bevatte, werden verwijzingen naar specifieke acties die volgens de delegaties moesten worden benadrukt, in de hele tekst ingevoegd.

Er zijn ook nieuwe overwegingen ingevoegd om tegemoet te komen aan het verzoek van de delegaties om meer nadruk te leggen op de volgende kwesties: de specifieke kenmerken van de ultraperifere gebieden (overweging 27a); een gebruiksvriendelijke procedure voor aanvragen en verslaglegging en de mogelijkheid tot flexibele financiering (overweging 27b); impact, kwaliteit en relevantie als belangrijkste evaluatiecriteria voor projecten (overweging 27c); de eerbiediging van de waarden van de Unie die relevant zijn voor de uitvoering van de begroting (overweging 33a); transversale en horizontale activiteiten om gemeenschappelijke uitdagingen aan te pakken, zoals AI (overweging 35a) en het gebruik van digitale technologieën in de culturele en creatieve sectoren (overweging 35b).

Voor de standaardbepalingen die in verschillende andere sectorale MFK-programma's voorkomen (voor AgoraEU: de overwegingen 6, 33, 34, 36a, 37, 38a en 40, en de artikelen 12 tot en met 20), werd de taal aangepast om rekening te houden met standaardformuleringen.

V. CONCLUSIE

De Raad (EJCS) wordt verzocht tot een partiële algemene oriëntatie te komen over de in de bijlage opgenomen tekst.

**Voorstel voor een
VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD
tot vaststelling van het programma AgoraEU voor de periode 2028-2034
en tot intrekking van de Verordeningen (EU) 2021/692 en (EU) 2021/818**

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 19, lid 2, artikel 21, lid 2, artikel 24, artikel 167, lid 5, artikel 168, lid 5, en artikel 173, lid 3,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité⁴,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's⁵,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

⁴ PB C, , blz. .

⁵ PB C, , blz. .

Overwegende hetgeen volgt:

1. In artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) is vastgelegd dat de Unie berust op de waarden van eerbied voor de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten, waaronder de rechten van personen die tot minderheden behoren, en dat de lidstaten deze gemeen hebben in een samenleving die gekenmerkt wordt door pluralisme, non-discriminatie, verdraagzaamheid, rechtvaardigheid, solidariteit en gelijkheid van vrouwen en mannen (“waarden van de Unie”). De waarden van de Unie komen tot uitdrukking in de rechten, vrijheden en beginselen die zijn vastgelegd in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (“het Handvest”). In artikel 3 VEU wordt de Unie voorts opgedragen **de vrede, haar waarden en het welzijn van haar volkeren** evenals de bescherming van de rechten van het kind **te bevorderen, haar rijke verscheidenheid van culturen en talen te eerbiedigen en toe te zien op de instandhouding en de ontwikkeling van het Europese culturele erfgoed**. Daarnaast is in artikel 10 VEU bepaald dat de werking van de Unie gegrond is op representatieve democratie, dat de burgers op het niveau van de Unie rechtstreeks worden vertegenwoordigd in het Europees Parlement en dat de burgers het recht hebben om aan het democratisch bestel van de Unie deel te nemen. In artikel 20 **VWEU** wordt het burgerschap van de Unie vastgelegd en worden belangrijke rechten van de burgers van de Unie uiteengezet.

2. Cultuur, [...] media en de bevordering en eerbiediging van de waarden van de Unie zijn allemaal **essentiële** [...] bestanddelen van een vrije, eerlijke, diverse, inclusieve en hechte Unie. De participatie en betrokkenheid van de burgers, met inachtneming van de waarden van de Unie, vormen de basis van het democratisch bestel van de Unie, waarbij **cultuur en de media** een cruciale rol spelen bij het vormen van de publieke opinie en het vrije debat. Audiovisuele werken en alle andere vormen van culturele en creatieve expressie, **evenals** [...] cultureel erfgoed, zijn essentieel voor de diversiteit van Europa en voor het tot stand brengen van maatschappelijke veerkracht en wederzijds begrip tussen Europese burgers en gemeenschappen.
3. Het AgoraEU-programma (het programma), **dat voortbouwt op de resultaten van de programma's Creatief Europa en "Burgers, gelijkheid, rechten en waarden" (CERV)**, zal een belangrijke bijdrage leveren aan de verwezenlijking van [...] **die** doelstellingen, rechten en waarden.

4. Het programma moet de opvolger worden van het bij Verordening (EU) 2021/818 van het Europees Parlement en de Raad⁶ vastgestelde programma Creatief Europa en het bij Verordening (EU) 2021/692 van het Europees Parlement en de Raad⁷ vastgestelde programma “Burgers, gelijkheid, rechten en waarden”. Hiermee moeten verschillende financieringsmaatregelen ter ondersteuning van mediavrijheid en pluralisme in de media worden gestroomlijnd en desinformatie worden bestreden ter ondersteuning van de informatievoorziening over aangelegenheden van de Unie. Vrije en pluralistische media en het maatschappelijk middenveld behoren tot de belangrijkste waakhonden van de democratische stelsels van de Unie, spelen een cruciale rol ten behoeve van de democratische veerkracht en moeten worden ondersteund. Het programma moet ook de culturele, creatieve en mediasectoren ondersteunen, **de intrinsieke waarde van cultuur behouden en bevorderen**, de kracht van cultuur en culturele verscheidenheid benutten, de **media- en** informatieruimte verbeteren en ondersteuning bieden aan de inspanningen van de Unie tot versterking van een op rechten gebaseerde, inclusieve, democratische samenleving waarin iedereen gelijke kansen heeft. [Bij deze verordening wordt een indicatieve financiële toewijzing voor het AgoraEU-programma vastgesteld⁸. Voor de toepassing van deze verordening worden de lopende prijzen berekend door een vaste deflator van 2 % toe te passen.]

⁶ Verordening (EU) 2021/818 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2021 tot vaststelling van het programma Creatief Europa (2021-2027) en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1295/2013 (PB L 189 van 28.5.2021, blz. 34, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/818/oj>).

⁷ Verordening (EU) 2021/692 van het Europees Parlement en de Raad van 28 april 2021 tot vaststelling van het programma “Burgers, gelijkheid, rechten en waarden” en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1381/2013 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (EU) nr. 390/2014 van de Raad (PB L 156 van 5.5.2021, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/692/oj>).

⁸ Waar relevant moet de door het programma verleende steun investeringen versnellen of stimuleren door markttekortkomingen of suboptimale investeringssituaties op evenredige wijze aan te pakken, waarbij overlapping en verdringing worden vermeden en particuliere financiering wordt gestimuleerd, en moet deze steun EU-meerwaarde hebben.

5. Om doeltreffend te zijn, moet in het kader van het programma door middel van een gerichte aanpak rekening worden gehouden met de specifieke aard en uitdagingen van de verschillende beleidsgebieden en -sectoren, de uiteenlopende doelgroepen ervan en hun specifieke behoeften.
6. Uit recente ervaring is gebleken dat er in een snel veranderende economische, sociale en geopolitieke omgeving behoefte is aan een flexibeler meerjarig financieel kader en flexibelere bijbehorende programma's. Daartoe, en in overeenstemming met de doelstellingen van het AgoraEU-programma, zal bij de financiering naar behoren rekening worden gehouden met de veranderende beleidsbehoeften en de prioriteiten van de Unie zoals die zijn vastgesteld in door de Commissie gepubliceerde relevante documenten, conclusies van de Raad en resoluties van het Europees Parlement, waarbij tegelijkertijd voldoende voorspelbaarheid voor de verwezenlijking wordt gewaarborgd.

6a. De culturele en creatieve sectoren omvatten alle vormen van expressie en manifestatie die verband houden met kunst, cultuur, cultureel erfgoed, en met de audiovisuele sector en de media. Het programma moet rekening houden met het duale karakter van deze sectoren en derhalve oog hebben voor enerzijds de intrinsieke en artistieke waarde van cultuur, en anderzijds de economische waarde van die sectoren, waaronder de bredere bijdrage ervan aan groei, concurrentievermogen, creativiteit en innovatie. Dit is in overeenstemming met het Unesco-Verdrag van 2005 betreffende de bescherming en de bevordering van de diversiteit van cultuuruitingen, dat op 18 maart 2007 in werking is getreden en waarbij de Unie en haar lidstaten partij zijn.

6b. Bij de uitvoering van het programma moet rekening worden gehouden met de specifieke aard, uitdagingen, beleidskaders en specifieke behoeften van de verschillende culturele en creatieve sectoren. Deze worden dan ook behandeld in een onderdeel dat is gewijd aan de audiovisuele en nieuwsmediasectoren (het onderdeel “MEDIA+”) en in een onderdeel dat is gewijd aan de overige culturele en creatieve sectoren (het onderdeel “Creatief Europa – Cultuur”).

7. De culturele en creatieve sectoren **die onder het onderdeel “Creatief Europa – Cultuur” vallen, moeten** [...] **onder meer architectuur, archieven, bibliotheken en musea, artistieke ambachten, materieel en immaterieel cultureel erfgoed, design (met inbegrip van mode), festivals, muziek, literatuur, podiumkunsten, boeken, uitgeverijen en beeldende kunst**[...] omvatten. [...]. **Zij zijn uitingen van cultuur** [...] als **een** “publiek goed”, **berusten vaak op intellectuele-eigendomsrechten**, [...] **genereren** betekenis, [...] belichamen [...] de waarden van de Unie **en dragen bij tot de bescherming en bevordering van culturele rechten als manier om de toegang tot en de deelname aan cultuur te verbeteren**. Ook zijn ze voor de EU en haar regio’s van groot belang omdat ze duurzaam toerisme aantrekken en het imago van een dynamisch continent op het wereldtoneel uitdragen.

7a. Het programma moet de intrinsieke en artistieke waarde van deze sectoren ten volle erkennen en benadrukken. Tegelijkertijd moet het programma [...] hun extrinsieke sociale en economische bijdragen **erkennen**, onder meer op het gebied van sociale en territoriale samenhang, **democratische waarden**, welzijn en gezondheid, **de veerkracht van de EU, duurzame** groei, [...] het scheppen van banen, concurrentievermogen, creativiteit, [...] innovatie **en de groene transitie**.

8. Deze [...] sectoren zijn [...] versnipperd langs de nationale en linguïstische breuklijnen **van** de Unie. Zij staan ook voor tal van uitdagingen, zoals aanvallen op de artistieke vrijheid, onzekere arbeidsvoorwaarden, digitale transformaties **met de steeds grotere rol van digitale platforms en** de opkomst van artificiële intelligentie (**AI**), en de noodzaak om klimaatverandering **te beperken** en zich eraan aan te passen. Het programma moet deze sectoren helpen deze uitdagingen aan te gaan, hun volledige potentieel te benutten en zich resoluut te richten op de toekomst, waarbij via verschillende kanalen en in verschillende vormen wordt gezorgd voor een zo breed mogelijke participatie, ook van lokale en regionale actoren.

8a. Het onderdeel “Creatief Europa - Cultuur” moet acties omvatten die alle sectoren bestrijken waarop het betrekking heeft. Ter aanvulling van deze horizontale aanpak moeten sectorale benaderingen worden ondersteund voor sectoren waarvan de gedeelde behoeften en specifieke uitdagingen binnen de Unie een meer gerichte aanpak vereisen, zoals muziek, uitgeverijen van boeken en bibliotheken. Deze meer gerichte acties kunnen verschillende vormen aannemen, waaronder culturele prijzen, thematische activiteiten, capaciteitsopbouw en peer-learningactiviteiten.

9. **De idealen, beginselen en waarden die zijn verankerd in het culturele erfgoed van Europa, vormen voor Europa een gedeelde bron van gedachtenis, begrip, identiteit, dialoog, cohesie en creativiteit.** Het culturele erfgoed van Europa, **of het nu materieel of immaterieel is,** is een gemeenschappelijk erfgoed van onschatbare waarde dat te kampen heeft met budgettaire beperkingen, natuurrampen en door de mens veroorzaakte rampen, klimaatverandering en regionale conflicten. Het is van belang om dit erfgoed te beschermen en te behouden, de toegankelijkheid ervan te verbeteren en een collectieve Europese identiteit te bevorderen. **Het is van essentieel belang om te zorgen voor open en inclusieve toegang tot cultureel erfgoed, onder meer door middel van passende opleidingen voor professionals in de erfgoedsector.** Digitale bewaring zorgt er bovendien voor dat toekomstige generaties kunnen leren van hun cultureel erfgoed, er waardering voor kunnen opbrengen en er inspiratie uit kunnen putten.

10. Het programma moet ook financiële steun omvatten voor de acties “Europees erfgoedlabel” en “Culturele Hoofdsteden van Europa”, **die** [...] de rijke culturele verscheidenheid en het erfgoed van Europa vieren en [...] **beschermen**, deze verbinden met het lokale niveau en bijdragen tot door cultuur gedreven ontwikkelingsstrategieën.
11. **Het onderdeel MEDIA+ heeft betrekking op de media, met inbegrip van audiovisuele en nieuwsmediasectoren. Het ondersteunt** [...] onder meer inhoud zoals films, series, **documentaires, animatie, videogames en immersieve realiteit**, nieuws en informatie, [...]evenals diensten zoals filmvertoningen, televisie- en radio-uitzendingen, **podcasts** en gedrukte en onlinepublicaties[...]. **De mediasectoren nemen binnen onze democratieën, cultuur en economieën een unieke positie in. Deze sectoren zijn vaak afhankelijk van intellectuele-eigendomsrechten.** De digitale transformatie, met name de opkomst van artificiële intelligentie, heeft de convergentie van media versneld, het gedrag van consumenten veranderd en bedrijfs- en verdienmodellen en het beheer en de exploitatie van intellectuele eigendom ontwricht. De Unie moet daarom **de duurzaamheid en het concurrentievermogen van de mediasectoren ondersteunen en ze** helpen [...] gedijen[...]. **De Unie** moet **creativiteit en** innovatie stimuleren en de toegang tot financiering **verbeteren, synergieën** [...] tussen nieuws-, audiovisuele en andere mediasectoren stimuleren en samenwerking tussen verschillende soorten media-entiteiten binnen de gehele Unie ondersteunen. **Elke vorm van mediasteun of -financiering in deelnemende landen moet de vrijheid en onafhankelijkheid van de media volledig eerbiedigen.**

12. De audiovisuele sector van de Unie wordt geconfronteerd met **hardnekkige** uitdagingen als gevolg van beperkte sectoroverschrijdende verspreiding, veranderende consumptiegewoonten en de dominantie van actoren van buiten de EU. Gelet op deze uitdagingen moet de Unie met haar optreden de Europese audiovisuele en videogamessectoren [...] ondersteunen bij het creëren, financieren, produceren en verspreiden van Europese werken, **met inbegrip van erfgoed**, op alle beschikbare en voor het publiek binnen en buiten de Unie aantrekkelijke platforms. **Steun voor creatie omvat onder meer steun voor het schrijven van scenario's en de ontwikkeling en productie van audiovisuele werken, voornamelijk steun voor coproducties en onafhankelijke producties. Aangezien de marktomstandigheden en de audiovisuele actoren zich blijven ontwikkelen, moeten in het kader van de uitvoering van het programma specifieke criteria worden vastgelegd om te bepalen wat een onafhankelijk productiebedrijf is. [...] Het optreden van de Unie moet voorts** de transmediale adaptatie van intellectuele eigendom tussen verschillende mediavormen bevorderen, bijdragen tot het stimuleren van samenwerking tussen lidstaten met verschillende marktcapaciteiten, **een bredere deelname van entiteiten uit markten van verschillende omvang bevorderen** en aansluiten bij het regelgevingskader van de Unie voor de audiovisuele sector. **Bij het onderdeel MEDIA+ moet rekening worden houden met de verschillen tussen de landen wat betreft productie, distributie, toegang tot en consumptie van audiovisuele werken en inhoud, waardoor wordt bijgedragen tot een gelijk speelveld, de deelname van landen met verschillende audiovisuele capaciteiten wordt verbreed en de samenwerking tussen landen met verschillende audiovisuele capaciteiten wordt versterkt.**

13. In de hele Unie staan nieuwsmedia en journalisten onder toenemende druk, met name door de opkomst van wereldwijde onlineplatforms **en de impact van AI-diensten**, veranderende consumptiegewoonten en de toenemende verspreiding van desinformatie. Deze uitdagingen hebben gevolgen voor de inkomsten en de verspreiding van nieuws, ondergraven de levensvatbaarheid van en het vertrouwen van het publiek in nieuwsmedia en beperken de toegang van burgers tot diverse, professioneel geproduceerde Europese journalistieke inhoud. De Unie moet een levensvatbaar, **betrouwbaar**, onafhankelijk en divers informatie-ecosysteem ondersteunen, journalisten die worden bedreigd beschermen **en hun veiligheid bevorderen. De Unie moet**[...] de vrijheid van en het pluralisme[...] in de media bevorderen en de integriteit van de **media- en** informatieruimte versterken[...]. **Zij moet deze doelstellingen nastreven door onder meer de modernisering van professionele nieuwsmedia te ondersteunen, onder andere door middel van innovatieve praktijken die journalistiek werk bevorderen en door de rol van lokale media bij het waarborgen van het democratische debat, met name in nieuwswestijnen, te versterken. De Unie moet ook** [...] maatregelen bevorderen en samenwerkingsverbanden [...] versterken die gericht zijn op het aanpakken van desinformatie en het ondersteunen van digitale geletterdheid en mediawijdsheid **voor alle burgers, in alle leeftijdsgroepen en kwetsbare categorieën**. [...] **Steun voor nieuwsmedia moet bijdragen tot de bevordering en bescherming van regulerings- en erkende zelfreguleringsnormen, waardoor de rol van professionele journalistiek en betrouwbare nieuwsinhoud wordt bevorderd.**
- 13a. De media in de Unie zijn in toenemende mate grensoverschrijdend actief en dragen bij tot de werking van de interne markt. Recente initiatieven van de Unie, met name Verordening (EU) 2024/1083 (Europese verordening mediavrijheid), hebben tot doel belemmeringen voor het vrij aanbieden van mediadiensten aan te pakken en de transparantie, rechtszekerheid en eerlijke concurrentie in de hele Unie te vergroten. De doelstellingen van MEDIA+ moeten in overeenstemming zijn met Richtlijn 2010/13/EU en Verordening (EU) 2024/1083 en moeten de nadruk leggen op de onafhankelijkheid en duurzaamheid van de media.**
14. De democratieën in de Unie staan voor steeds grotere uitdagingen. Het afnemende vertrouwen onder burgers in democratische instellingen en processen wordt nog eens versterkt door desinformatie, sociale polarisatie en haat, die van invloed zijn op verkiezingen en andere democratische processen. Er is behoefte aan een **op rechten gebaseerde** aanpak die de hele samenleving omvat om de Europese democratie veerkrachtiger te maken.

15. Het beschermen en bevorderen van de grondrechten draagt bij tot de opbouw van een democratischere Unie. Non-discriminatie **en gelijkheid zijn** [...] kernbeginselen van de Unie, **die zijn** vastgelegd in **de artikelen 8, 10 en 19** VWEU en in **de artikelen 21 en 23** van het Handvest **en zijn opgenomen in artikel 2** VEU. Werken aan een op gelijkheid gebaseerde en discriminatievrije samenleving draagt bij tot de benutting van het potentieel van individuen in al hun verscheidenheid en tot culturele, economische en sociale groei. Dit helpt ook om belangrijke onderliggende oorzaken van **gendergerelateerd geweld en geweld tegen kwetsbare groepen aan te pakken**, **aangezien dergelijk geweld** [...] een frontale aanval op gelijkheid vormt. [...] **Het programma moet dan ook** maatregelen **bevorderen** om [...] alle vormen van discriminatie en onverdraagzaamheid aan te pakken, namelijk directe en indirecte discriminatie, **zowel offline als online. Daarbij moet** aandacht [...] **worden besteed aan** de specifieke vormen van structurele en intersectionele discriminatie, teneinde **de mainstreaming van gelijkheid en non-discriminatie te bevorderen en** de relevante beleidskaders van de Unie te ondersteunen. **Bij de uitvoering van de kernbeginselen van de Unie moet** het programma [...] acties ondersteunen ter voorkoming en bestrijding van **antisemitisme en alle vormen van racisme en vreemdelingenhaat** [...], **met inbegrip van, maar niet alleen racisme tegen zwarte mensen, racisme tegen Aziaten** en moslimhaat, **onverdraagzaamheid jegens personen die tot minderheden behoren, waaronder Roma, en andere vormen van onverdraagzaamheid en discriminatie, alsook haatzaaiende uitlatingen. Het programma moet ook acties ondersteunen ter voorkoming en bestrijding van** homofobie, bifobie, transfobie, interfobie, onverdraagzaamheid en discriminatie op grond van genderidentiteit. [...] ⁹ [...]

⁹ [...]

16. Het recht op **eerbiediging van het privéleven en het familie- en gezinsleven** [...] en het recht op bescherming van persoonsgegevens, die zijn vastgelegd in respectievelijk artikel 7 van het Handvest en artikel 16 VWEU en artikel 8 van het Handvest, worden door middel van een speciale verordening¹⁰ en richtlijn¹¹ gehandhaafd. Het rechtskader van de Unie bevat bepalingen die waarborgen dat het recht op de bescherming van persoonsgegevens doeltreffend wordt gehandhaafd. Bij deze rechtsinstrumenten zijn de nationale toezichthoudende autoriteiten voor gegevensbescherming belast met de taak de publieke bekendheid met en het inzicht in de risico's, voorschriften, waarborgen en rechten in verband met de verwerking van persoonsgegevens te bevorderen. **Het programma moet bijdragen tot bewustwording en voorzien in studies en andere relevante activiteiten op dit gebied. Dit moet bijvoorbeeld gebeuren** [...] via de nationale toezichthoudende autoriteiten voor gegevensbescherming, gezien het belang van het recht op bescherming van persoonsgegevens in tijden van snelle technologische ontwikkelingen.

16a. Kinderen zijn volwaardige houders van rechten en de bescherming en bevordering van de rechten van het kind, met inbegrip van de participatie van kinderen, is een belangrijke doelstelling van de Europese Unie. Op grond van artikel 3 VEU moet de Unie onder meer de bescherming van de rechten van het kind bevorderen, overeenkomstig artikel 24 van het Handvest en het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind.

¹⁰ PB L 119 van 4.5.2016, blz. 1.

¹¹ PB L 119 van 4.5.2016, blz. 89.

16b. De bescherming en bevordering van de rechten van personen met een handicap en hun volledige deelname aan de samenleving vormen een van de belangrijkste doelstellingen van de Europese Unie, zoals verankerd in artikel 10 VWEU en artikel 26 van het Handvest. Het programma moet er ook toe bijdragen dat de Unie en de lidstaten de verbintenis kunnen nakomen die zij als partijen bij het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap¹² zijn aangegaan om het volledige genot van alle mensenrechten en fundamentele vrijheden op voet van gelijkheid door alle personen met een handicap te bevorderen, te beschermen en te waarborgen.

17. Gendergelijkheid is een **fundamentele waarde** [...] en een doelstelling van de Unie en moet door het programma worden **bevorderd** [...]. De vele goede resultaten ten spijt is er nog altijd sprake van grote uitdagingen; deze vereisen **extra** [...] inzet van de Unie. Dit omvat het streven naar het uitbannen van **alle vormen van** gendergerelateerd geweld, **met inbegrip van huiselijk geweld, seksueel geweld en cybergeweld; het bevorderen van** de hoogste gezondheidsnormen, in het bijzonder wat betreft seksuele en reproductieve gezondheid **en rechten**; gelijke beloning en economische empowerment; [...] evenwicht tussen werk[...] **en** privéleven en [...] **de gelijke verdeling van zorgtaken tussen vrouwen en mannen**; gelijke **deelname aan de arbeidsmarkt**; [...] loopbaankansen en **eerlijke** arbeidsvoorwaarden; [...] hoogwaardig, **toegankelijk** en inclusief onderwijs; [...] politieke participatie en gelijke vertegenwoordiging; [...] **doeltreffende** institutionele mechanismen voor de uitvoering van vrouwenrechten; [...] het actief aanpakken van genderstereotypen, en het bestrijden van intersectionele discriminatie. **Het programma moet de bevordering van gendergelijkheid en gendermainstreaming ondersteunen, wat een doelstelling van de Unie is in al haar activiteiten.**

¹² PB L 23 van 27.1.2010, blz. 35.

18. Gendergerelateerd geweld en geweld tegen vrouwen, kinderen, jongeren en andere risicogroepen zoals lhbtq'ers en personen met een handicap vormen een ernstige schending van de grondrechten en komen nog altijd in de hele Unie en in alle sociale en economische contexten voor. **Het voorkomen en bestrijden van dergelijk geweld vereist aanhoudende steun voor vrouwenrechtenorganisaties, gespecialiseerde diensten voor vrouwen en andere organisaties die slachtoffers van geweld ondersteunen. Deze organisaties fungeren als eerstelijns hulpverleners in de lidstaten en beschikken over de gespecialiseerde deskundigheid die nodig is om de onderliggende oorzaken en uitingen van gendergerelateerd geweld en andere vormen van geweld aan te pakken.** Geweld tegen vrouwen en personen die tot andere risicogroepen behoren, vormt een schending van de mensenrechten en is een frontale aanval op gelijkheid. Het voorkomen en bestrijden van dergelijk geweld is dus een maatschappelijke noodzaak. **Dit** [...] draagt bij aan het bestrijden van dergelijke discriminatie en de aanpak van de gevolgen van geweld, onder meer voor de gezondheid. Tegelijkertijd zal het waarborgen van een discriminatievrije samenleving ook helpen om de onderliggende oorzaken van geweld tegen kwetsbare groepen aan te pakken, aangezien deze onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Daarom moeten in het kader van het programma de langdurige inspanningen van de Unie worden voortgezet om geweld op alle niveaus te voorkomen, aan te pakken en te bestrijden, **onder meer door preventief werk met geweldplegers**, en om directe en indirecte slachtoffers van geweld te beschermen en te ondersteunen, waarbij moet worden voortgebouwd op de vijf opeenvolgende generaties van het Daphne-programma en -onderdeel¹³. Met het programma moet worden bijgedragen aan de verwezenlijking van de doelstellingen van het op 11 mei 2011 in Istanbul aangenomen Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen **en huiselijk geweld, en van Richtlijn (EU) 2024/1385, alsook aan** [...] de uitvoering van de aanbeveling van de Commissie over de ontwikkeling en versterking van geïntegreerde systemen voor kindbescherming in het belang van het kind¹⁴, waarmee kinderen worden beschermd tegen alle vormen van geweld. **Het moet de Unie ook helpen** [...] haar verbintenis **te kunnen nakomen** als partij bij het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, dat personen met een handicap beschermt tegen alle vormen van uitbuiting, geweld en misbruik [...].

¹³ Drie opeenvolgende generaties van het Daphne-programma ([PB L 34 van 9.2.2000, blz. 1](#); [PB L 143 van 30.4.2004, blz. 1](#); PB L 173 van 3.7.2007, blz. 19), en de resultaten van de Daphne-onderdelen van het programma “Rechten, gelijkheid en burgerschap” (PB L 354 van 28.12.2013, blz. 62) en het CERV-programma (PB L 156 van 5.5.2021, blz. 1).

¹⁴ C(2024) 2680 final (PB L, 2024/1238, 14.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1238/oj>).

19. Overeenkomstig het acquis van de Unie inzake gelijke behandeling hebben de lidstaten onafhankelijke organen voor de bevordering van gelijke behandeling (“organen voor gelijke behandeling”) opgericht, die een belangrijke rol spelen bij de bevordering van gelijkheid en de waarborging van de doeltreffende uitvoering van wetgeving voor gelijke behandeling. **Daarnaast** [...] moet in het kader van het programma steun worden verleend aan het Europees netwerk van organen voor de bevordering van gelijke behandeling (Equinet), dat bestaat uit de nationale organen voor gelijke behandeling zoals bedoeld in Richtlijn (EU) 2024/1499 van de Raad¹⁵ en Richtlijn (EU) 2024/1500 van het Europees Parlement en de Raad¹⁶. [...] Equinet **is namelijk** de enige entiteit [...] die zorgt voor **samenwerking en capaciteitsopbouw, alsook voor** de coördinatie van de activiteiten tussen deze organen. Dit is van cruciaal belang voor de doeltreffende uitvoering van het Unierecht inzake antidiscriminatie in de lidstaten.
20. Burgers in de hele Unie, van wie velen regelmatig of ten minste incidenteel reizen naar een andere lidstaat, er wonen, studeren, werken of vrijwilligerswerk doen, moeten al hun burgerschapsrechten kunnen genieten en uitoefenen en erop kunnen vertrouwen dat zij gelijke toegang hebben tot, en volledig aanspraak kunnen maken op hun rechten en op de bescherming daarvan, zonder enige discriminatie en ongeacht waar zij zich in de Unie bevinden. De burgers moeten beter op de hoogte zijn van de rechten die voortvloeien uit het burgerschap van de Unie, namelijk hun recht van vrij verkeer en verblijf in de Unie, hun kiesrecht wanneer zij verblijven in een andere lidstaat, hun recht om in een van de officiële talen van de Unie een verzoekschrift tot het Europees Parlement te richten, hun recht om burgerinitiatieven in te dienen en hun recht om klachten inzake institutioneel wanbeheer tot de Europese Ombudsman te richten.

¹⁵ Richtlijn (EU) 2024/1499 van de Raad van 7 mei 2024 betreffende normen voor organen voor gelijke behandeling op het gebied van gelijke behandeling van personen ongeacht hun ras of etnische afstamming, gelijke behandeling van personen in arbeid en beroep ongeacht hun godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele oriëntatie, gelijke behandeling van vrouwen en mannen op het gebied van sociale zekerheid en de toegang tot en het aanbod van goederen en diensten, en tot wijziging van Richtlijnen 2000/43/EG en 2004/113/EG (PB L, 2024/1499, 29.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1499/oj>).

¹⁶ Richtlijn (EU) 2024/1500 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 betreffende normen voor organen voor gelijke behandeling op het gebied van gelijke behandeling en gelijke kansen voor vrouwen en mannen in arbeid en beroep, en tot wijziging van de Richtlijnen 2006/54/EG en 2010/41/EU (PB L, 2024/1500, 29.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj>).

21. Door burgers aan te moedigen een actievere rol te spelen in de democratie op het niveau van de Unie, wordt het Europese maatschappelijk middenveld versterkt en wordt de ontwikkeling van een Europese identiteit gestimuleerd. Het maatschappelijk middenveld, **met inbegrip van kleine en lokale maatschappelijke organisaties**, moet daarom de steun **en de bevoegdheid** krijgen voor het bevorderen, beschermen en bewustmaken van de waarden van de Unie en voor het bijdragen aan de daadwerkelijke uitoefening van rechten uit hoofde van het Unierecht. Wanneer burgers van de Unie deelnemen aan het democratisch bestel van de Unie, dragen zij bij aan de verwezenlijking van een representatieve democratie. **Dit is** [...] een beginsel waarop de werking van de Unie is gegrondvest en dat concreet vormgeeft aan de waarde van democratie, die is vastgelegd in artikel 2 VEU.
22. Om de Unie dichter bij haar burgers te brengen en democratische participatie **aan te moedigen** [...], zijn allerlei acties en gecoördineerde inspanningen vereist. **Het inzicht van de burgers in het beleidsvormingsproces moet worden bevorderd, om zo een beter begrip en bewustzijn van het** Europese burgerschap en de Europese identiteit **te stimuleren**. [...] **Ook moet de** burgerparticipatie in het optreden van de Unie **worden bevorderd**. Om de burgers bewust te maken van de gemeenschappelijke **Europese** geschiedenis zijn herdenkingsactiviteiten en kritische reflectie op het Europese verleden noodzakelijk, **waarbij bijvoorbeeld het bewustzijn over de impact van autoritaire en totalitaire regimes wordt vergroot**. **Dergelijke activiteiten helpen ook**[...] om de basis te leggen voor een gemeenschappelijke toekomst en gedeelde waarden. Voorts zal de ondersteuning **en versterking** van lokale, regionale, nationale en transnationale maatschappelijke organisaties die actief zijn op gebieden die onder het programma vallen, bijdragen tot een grotere betrokkenheid van de burgers bij de samenleving en uiteindelijk leiden tot een actieve deelname aan het democratisch bestel van de Unie. Tegelijkertijd ontstaat mede dankzij het steunen van activiteiten **zoals stedenbanden en netwerken van steden** die wederzijds begrip, interculturele dialoog, culturele en taalverscheidenheid, sociale inclusie en respect voor anderen bevorderen, een gevoel van verbondenheid met de Unie en **een gevoel** van gemeenschappelijk burgerschap als onderdeel van een Europese identiteit, gebaseerd op een gedeeld begrip van onze gemeenschappelijke Europese waarden, cultuur en geschiedenis en ons gemeenschappelijk Europees erfgoed.

23. Maatschappelijke organisaties, zoals onafhankelijke mensenrechtenorganisaties, organen ter bevordering van gelijke behandeling en ombudsinstanties, spelen een cruciale rol bij de uitvoering van beleid, het stimuleren van burgerparticipatie, het ter verantwoording roepen van instellingen en het stimuleren van positieve veranderingen, **onder meer aan de hand van pleitbezorging, strategische procesvoering, campagnevoering, communicatie en andere waakhondactiviteiten**. Het programma moet helpen zorgen voor voldoende middelen **voor dergelijke actoren, bijdragen tot** [...] een gunstig klimaat waarin zij hun taak op een onafhankelijke, vrije, veilige en doeltreffende manier kunnen vervullen, **en een bloeiende ruimte voor het maatschappelijk middenveld ondersteunen**. Daartoe moet de financiering van de Unie een aanvulling vormen op de inspanningen op nationaal niveau door hun capaciteit te ondersteunen, te beschermen, te versterken en uit te breiden, zoals benadrukt in de resolutie van het Europees Parlement van 19 april 2018¹⁷ en in de conclusies van de Raad van 10 maart 2023¹⁸ en 7 maart 2025¹⁹. Het maatschappelijk middenveld speelt ook een belangrijke rol bij het waarborgen van de doeltreffende uitvoering van Richtlijn (EU) 2019/1937 van het Europees Parlement en de Raad²⁰ door een cultuur van vrijuit spreken en een gunstig klimaat voor klokkenluiders **aan te moedigen** [...]. **Het programma moet ook zorgen voor een open, veilige en faciliterende ruimte voor het maatschappelijk middenveld door steun en bescherming te verlenen aan maatschappelijke organisaties, met inbegrip van steun voor acties die bedoeld zijn om strategische rechtszaken tegen publieke participatie (SLAPP's) te voorkomen en aan te pakken, in volledige complementariteit met het programma Justitie. Het programma moet ook een gestructureerde en permanente dialoog met maatschappelijke organisaties ondersteunen.**

¹⁷ 2018/2619(RSP) (PB C 390 van 18.11.2019, blz. 117, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52018IP0184>).

¹⁸ ST-7388/23, Conclusies van de Raad over de toepassing van het EU-Handvest van de grondrechten – De rol van het maatschappelijk middenveld bij het beschermen en bevorderen van de grondrechten in de EU.

¹⁹ ST-6878/25, Conclusies van de Raad over de toepassing van het EU-Handvest van de grondrechten: financiering ter bevordering, bescherming en handhaving van de grondrechten.

²⁰ Richtlijn (EU) 2019/1937 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2019 inzake de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden (PB L 305 van 26.11.2019, blz. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj>).

24. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft bevestigd dat de Unie een juridische constructie is die berust op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten de in artikel 2 VEU genoemde gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen²¹. Die premisse behoort tot de specifieke en wezenlijke kenmerken van het Unierecht, met inbegrip van de autonomie van dat recht ten opzichte van het recht van de lidstaten en het internationaal recht. Die premisse impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen. Hieruit volgt dat de eerbiediging door een lidstaat van de in artikel 2 VEU genoemde waarden een voorwaarde is voor het genot van alle rechten die voortvloeien uit de toepassing van de Verdragen op die lidstaat. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft derhalve bevestigd dat de Unie **in beginsel** op de gebieden waarvoor zij bevoegd is maatregelen kan nemen om de eerbiediging van de in artikel 2 VEU bedoelde waarden te waarborgen.
25. [...] Europese samenlevingen worden geconfronteerd met uitdagingen die van invloed zijn op democratieën, zoals de opkomst van extremisme en onverdraagzaamheid, desinformatie en buitenlandse informatiemaniplatie en inmenging door vijandige actoren. [...] **Het is daarom** van cruciaal belang dat de waarden van de Unie, zoals eerbiediging van de grondrechten, gelijkheid – **met inbegrip van gendergelijkheid** – en democratie, actief door burgers en volkeren, **en in gestructureerde dialoog met het maatschappelijk middenveld**, worden gekoesterd, beschermd, bevorderd, gehandhaafd en gedeeld, zodat deze waarden in het project van de Unie centraal blijven staan. Een verslechtering van de bescherming daarvan in een lidstaat kan schadelijke gevolgen hebben voor de Unie in haar geheel. Het is daarom van cruciaal belang dat dit programma bijdraagt tot de bescherming van de waarden van de Unie, waaronder eerbiediging van de grondrechten, gelijkheid, [...] democratie **en de rechtsstaat**.

²¹ Dit vloeit rechtstreeks voort uit advies 2/13, EU:C:2014:2454, punt 168.

26. [...] **Er zijn** risico's in verband met natuurrampen, klimaat- en milieurampen, gezondheidscrises, technologische ongevallen, veranderende veiligheidsdreigingen en andere verstoringen. **Daarom** is het van essentieel belang dat de Unie en de lidstaten beter in staat zijn om op crises te anticiperen en zich erop voor te bereiden en erop te reageren. Het programma moet daarom de voorlichting van burgers over, en hun betrokkenheid bij crisisparaatheid ondersteunen, **ook in de culturele en creatieve sectoren**, en zo de veerkracht van de samenleving vergroten.
27. **In het licht van het bovenstaande** [...] moet in het kader van het programma [...] steun worden verleend aan acties **voor** [...] het waarborgen en versterken van de democratie in de Unie, **met inbegrip van initiatieven op het gebied van lokale democratie en gemeenschapsopbouw. Het programma kan dit doen door** [...] het vertrouwen van het publiek in de democratie en de democratische instellingen **te vergroten**, [...] de democratische paraatheid en veerkracht **te versterken en** [...] de betrokkenheid [...] **en** participatie [...] van burgers **aan te moedigen**. [...] **Het programma moet ook het historisch geheugen van Europa en de** bewustwording van burgers ten aanzien van de gemeenschappelijke geschiedenis en waarden **bevorderen en de burgers aanmoedigen** [...] hun rechten, waaronder hun kiesrecht, **uit te oefenen**, [...] met volledige inachtneming van de bevoegdheden van de lidstaten op het gebied van de organisatie van verkiezingen. **Daarnaast moet het** programma [...] **erop gericht zijn** kritisch denken, burgerparticipatie en democratie **aan te moedigen** door middel van onderwijs als een levenslange inspanning, zodat alle burgers [...] de vaardigheden **ontwikkelen** [...] om buitenlandse informatie[...]manipulatie en inmenging en desinformatie **beter** te herkennen.
- 27a. Het programma moet een brede deelname van organisaties mogelijk maken. Er moet rekening worden gehouden met de specifieke kenmerken van de ultraperifere gebieden genoemd in artikel 349 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).**

27b. Het programma moet op een gebruiksvriendelijke manier worden uitgevoerd, onder meer via een gebruiksvriendelijke procedure voor aanvragen en verslaglegging. Er moet bijzondere aandacht worden besteed aan de toegankelijkheid van het programma voor organisaties, met inbegrip van maatschappelijke basisorganisaties op lokaal, regionaal, nationaal en transnationaal niveau, alsook aan de capaciteit van de begunstigden. Bij de beoordeling van de toegankelijkheid van het programma voor organisaties moet zo nodig rekening worden gehouden met het verlenen van financiële steun aan derden, zoals bepaald in artikel 207 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 (“herverdeling van subsidies”).

27c. Impact, kwaliteit en relevantie moeten belangrijke evaluatiecriteria zijn voor de selectie van de projecten in het kader van het programma.

28. Met het programma moeten synergieën en complementariteit met Europa in de wereld worden **gestimuleerd** [...], aangezien [...] **dit** zal bijdragen tot de bevordering van de internationale culturele betrekkingen van de Unie en tot de verwezenlijking van de doelstellingen van het externe optreden van de Unie door middel van culturele samenwerking.
29. Het programma moet ook ondersteuning bieden voor de financiering van de technische en organisatorische ondersteuning voor de uitvoering van Verordening (EU) 2019/788 van het Europees Parlement en de Raad²² en zo een grondslag vormen waarop de burgers hun recht kunnen uitoefenen om Europese burgerinitiatieven te organiseren en er steun aan te betuigen. Samen met de andere in artikel 24 VWEU vastgelegde rechten waarborgt dit recht de rechtstreekse deelname van burgers aan het democratisch bestel van de Unie.
30. [Omwille van de consistentie moeten de begrotingsgarantie en financieringsinstrumenten in het kader van het programma, ook indien die worden gecombineerd met andere vormen van niet-terugbetaalbare steun in blindingverrichtingen, worden uitgevoerd overeenkomstig de toepasselijke regels van het InvestEU-instrument van het Europees Fonds voor concurrentievermogen (EFC) door middel van overeenkomsten die voor dat soort steun in het kader van het InvestEU-instrument van het EFC zijn gesloten.]

²² Verordening (EU) 2019/788 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende het Europees burgerinitiatief (PB L 130 van 17.5.2019, blz. 55, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj>).

31. [Indien steun van de Unie in het kader van het programma moet worden verleend in de vorm van een begrotingsgarantie of een financieringsinstrument, ook wanneer dit wordt gecombineerd met niet-terugbetaalbare steun in een blendingverrichting, mag dergelijke steun uitsluitend via het InvestEU-instrument van het EFC worden verleend overeenkomstig de toepasselijke regels van het InvestEU-instrument van het EFC.]
32. De Commissie moet begrotingsvastleggingen in jaarlijkse tranches kunnen verdelen. In dat geval moet de Commissie de jaarlijkse tranches tijdens de uitvoering van het programma vastleggen, rekening houdend met de voortgang van de acties waarvoor financiële bijstand is toegekend, met de geraamde behoeften en met de beschikbaarheid van begrotingsmiddelen.
33. Op het programma is Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad²³ van toepassing. Hierin zijn de regels vastgelegd voor de opstelling en uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie, met inbegrip van de regels voor subsidies, prijzen, niet-financiële schenkingen, aanbestedingen, indirecte uitvoering, financiële bijstand, financieringsinstrumenten en begrotingsgaranties.
- 33a. Overeenkomstig artikel 6, lid 2, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 moeten de opstelling en uitvoering van de begroting voldoen aan de bepalingen van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092. Voorts zien de lidstaten en de Commissie overeenkomstig artikel 6, lid 3, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 bij de uitvoering van de begroting toe op de naleving van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, overeenkomstig artikel 51 van het Handvest, en eerbiedigen zij de in artikel 2 VEU verankerde waarden van de Unie die relevant zijn voor de uitvoering van de begroting.**

²³ Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (PB L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

34. Overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2024/2509, Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013 van het Europees Parlement en de Raad²⁴, Verordening (EG, Euratom) nr. 2988/95 van de Raad²⁵, Verordening (Euratom, EG) nr. 2185/96 van de Raad²⁶ en Verordening (EU) 2017/1939 van de Raad²⁷ moeten de financiële belangen van de Unie worden beschermd door evenredige maatregelen, met inbegrip van voorkoming, opsporing, correctie en onderzoek van onregelmatigheden en fraude, terugvordering van verloren gegane, onverschuldigd betaalde of onjuist bestede financiële middelen alsook, in voorkomend geval, oplegging van administratieve sancties. In het bijzonder kan het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013 en Verordening (Euratom, EG) nr. 2185/96 onderzoeken uitvoeren, met inbegrip van controles en verificaties ter plaatse, om vast te stellen of er sprake is van fraude, corruptie of andere onwettige activiteiten waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad. Overeenkomstig Verordening (EU) 2017/1939 kan het Europees Openbaar Ministerie (EOM) overgaan tot onderzoek en vervolging van fraude en andere onwettige activiteiten waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad in de zin van Richtlijn (EU) 2017/1371 van het Europees Parlement en de Raad²⁸. Personen of entiteiten die middelen van de Unie ontvangen, moeten overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 ten volle meewerken aan de bescherming van de financiële belangen van de Unie, de nodige rechten en toegang verlenen aan de Commissie, OLAF, het EOM en de Europese Rekenkamer en ervoor zorgen dat derden die betrokken zijn bij de uitvoering van middelen van de Unie gelijkwaardige rechten verlenen.

²⁴ Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 september 2013 betreffende onderzoeken door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1073/1999 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (Euratom) nr. 1074/1999 van de Raad (PB L 248 van 18.9.2013, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

²⁵ Verordening (EG, Euratom) nr. 2988/95 van de Raad van 18 december 1995 betreffende de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen (PB L 312 van 23.12.1995, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

²⁶ Verordening (Euratom, EG) nr. 2185/96 van de Raad van 11 november 1996 betreffende de controles en verificaties ter plaatse die door de Commissie worden uitgevoerd ter bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen tegen fraudes en andere onregelmatigheden (PB L 292 van 15.11.1996, blz. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

²⁷ Verordening (EU) 2017/1939 van de Raad van 12 oktober 2017 betreffende nauwere samenwerking bij de instelling van het Europees Openbaar Ministerie (“EOM”) (PB L 283 van 31.10.2017, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

²⁸ Richtlijn (EU) 2017/1371 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juli 2017 betreffende de strafrechtelijke bestrijding van fraude die de financiële belangen van de Unie schaadt (PB L 198 van 28.7.2017, blz. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

Derde landen die aan het programma deelnemen, moeten de verantwoordelijke ordonnateur, OLAF en de Europese Rekenkamer de nodige rechten en toegang verlenen, zodat deze hun respectieve bevoegdheden volledig kunnen uitoefenen.

35. [Het programma moet worden uitgevoerd overeenkomstig Verordening (EU) [XXX]* van het Europees Parlement en de Raad [prestatieverordening] waarbij de regels voor het traceren van uitgaven en het prestatiekader voor de begroting worden vastgesteld, met inbegrip van regels voor het waarborgen van een uniforme toepassing van de beginselen van “geen ernstige afbreuk doen” en gendergelijkheid, bedoeld in respectievelijk artikel 33, lid 2, punten d) en f), van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509, regels voor de monitoring en de verslaglegging van de prestaties van programma’s en activiteiten van de Unie, regels voor de oprichting van een financieringsportaal van de Unie, regels voor de evaluatie van de programma’s, alsook andere horizontale bepalingen die van toepassing zijn op alle programma’s van de Unie, zoals die inzake informatie, communicatie en zichtbaarheid, rekening houdend met de reikwijdte en de aard van de activiteiten en prioriteiten.]

35a. Het programma moet ook sectoroverschrijdende samenwerking en synergieën tussen cultuur, media en het maatschappelijk middenveld bevorderen. Met de horizontale en sectoroverschrijdende activiteiten worden gemeenschappelijke uitdagingen aangepakt, waaronder die welke voortvloeien uit het gebruik van AI. In het tijdperk van artificiële intelligentie blijft menselijke creativiteit onvervangbaar. In dit verband moet het ethische, duurzame en verantwoorde gebruik van innovatieve instrumenten en inhoudtechnologieën, met name artificiële intelligentie, worden bevorderd, bijvoorbeeld door de bescherming en valorisatie van culturele en creatieve gegevens aan te moedigen, met volledige inachtneming van de intellectuele-eigendomsrechten.

35b. Het programma moet het gebruik van digitale technologieën in de culturele en creatieve sectoren ondersteunen, met inbegrip van de ontwikkeling van audiovisuele en mediaplatforms en technologieën ter bevordering van culturele en taaldiversiteit en democratie, in volledige complementariteit met het EFC.

36. Het programma moet ook, met passende middelen, de rol en de werking van [...] de AgoraEU-desks ondersteunen. [...] [...] De deelnemende landen moeten de geschiktste manier kunnen kiezen om deze AgoraEU-desks te beheren. Via de AgoraEU-desks moet het programma worden gepromoot, moet relevante informatie worden verstrekt over de verschillende soorten financiële steun die in het kader van het beleid van de Unie beschikbaar zijn, en moet ondersteuning worden geboden aan actoren bij het aanvragen van steun in het kader van het programma. Daartoe moeten de AgoraEU-desks potentiële begunstigen ondersteunen met betrekking tot aspecten in verband met de aanvraagprocedure, de verspreiding van gebruiksvriendelijke informatie en de resultaten van het programma, situaties waar partners worden gezocht, opleiding en formaliteiten. Daarnaast moeten de AgoraEU-desks grensoverschrijdende samenwerking en de uitwisseling van goede praktijken binnen de onder het programma vallende sectoren stimuleren. De AgoraEU-desks moeten bijdragen aan de zichtbaarheid en verspreiding van het programma overeenkomstig Verordening (EU) [XXX]* van het Europees Parlement en de Raad²⁹ [prestatieverordening]. [...] De AgoraEU-desks moeten hun taken onafhankelijk en zonder inmenging van overheidsinstanties in hun besluitvorming uitvoeren en zouden geen verantwoordelijkheid moeten dragen met betrekking tot het beheer van het programma³⁰.

²⁹ Verordening (EU) [XXX]* van het Europees Parlement en de Raad [prestatieverordening] stelt de regels voor het traceren van uitgaven en het prestatiekader voor de begroting vast, met inbegrip van de regels die van toepassing zijn op alle programma's van de Unie met betrekking tot informatie-, communicatie- en zichtbaarheidsverplichtingen, waaronder verplichtingen voor begunstigen en uitvoerende partners.

³⁰ [...]

36a. Het programma moet openstaan voor deelname van derde landen indien dat in het belang is van de Unie. In dat verband kan de Unie de volledige of gedeeltelijke associatie van derde landen bij de acties van het programma toestaan indien er toepasselijke internationale overeenkomsten met dat land van kracht zijn en in overeenstemming met de daarin neergelegde voorwaarden. Tot de derde landen moet ook de categorie van Europese microstaten behoren (het Vorstendom Andorra, het Vorstendom Monaco, de Republiek San Marino en Vaticaanstad). De associatie met het programma moet gepaard gaan met een billijk evenwicht tussen de bijdrage en de voordelen van het derde land, en moet de bescherming van de financiële en veiligheidsbelangen van de Unie waarborgen. Bij het nemen van een besluit over de deelname van derde landen moeten de respectieve prerogatieven van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie uit hoofde van artikel 218 VWEU in acht worden genomen.

37. Op grond van artikel 85, lid 1, van Besluit (EU) 2021/1764 van de Raad³¹ komen in landen en gebieden overzee gevestigde personen en entiteiten in aanmerking voor financiering, overeenkomstig de vastgestelde doelstellingen van het programma en eventuele regelingen die van toepassing zijn op de lidstaat waarmee het betrokken land of gebied overzee banden heeft.

³¹ Besluit (EU) 2021/1764 van de Raad van 5 oktober 2021 inzake de associatie van de landen en gebieden overzee met de Europese Unie, met inbegrip van de betrekkingen tussen de Europese Unie enerzijds en Groenland en het Koninkrijk Denemarken anderzijds (Besluit betreffende de LGO-associatie, met inbegrip van Groenland) (PB L 355 van 7.10.2021, blz. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj>).

38. **De** [...] **d**eelname van derde landen aan de specifieke doelstelling Audiovisuele sector vereist een bepaald niveau van wederkerigheid en harmonisatie van de regelgeving. Om deze reden moet er bij het sluiten van **de desbetreffende** [...]overeenkomsten rekening worden gehouden met de situatie van hun audiovisuele markten, de mate waarin hun wettelijke kaders aansluiten bij het acquis van de Unie op het gebied van audiovisuele media, met name Richtlijn 2010/13/EU, en de toegang tot hun steunregelingen. Dit is met name van belang **voor** [...] andere Europese landen, waarvan de audiovisuele werken profiteren van de bepalingen van Richtlijn 2010/13/EU die Europese werken moeten bevorderen, waaronder met name de quotaregeling. In het specifieke geval van toetredende landen, kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten [...] **kan** de verplichting om hun nationale wetgeving in overeenstemming te brengen met Richtlijn 2010/13/EU [...] een efficiënte stimulans **zijn** om hun werkzaamheden voor de algemene aanpassing aan het EU-acquis [...] te versnellen.

38a. Om eenvormige voorwaarden te waarborgen voor de uitvoering van het programma via werkprogramma's, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren.

39. Daar de doelstellingen van deze verordening niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, maar vanwege de transnationale aard van de uitdagingen beter door de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 VEU neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.
40. Bij deze verordening wordt het programma [voor 2028 tot en met 2034] vastgesteld, dat de opvolger is van de bij de Verordeningen (EU) 2021/692 en (EU) 2021/818 vastgestelde programma's voor 2021 tot en met 2027. De Verordeningen (EU) 2021/692 en (EU) 2021/818 moeten daarom worden ingetrokken,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Onderwerp

Bij deze verordening wordt het programma AgoraEU (het “programma”) vastgesteld en worden de doelstellingen van het programma, de begroting ervan [voor de periode 2028-2034], de vormen van Uniefinanciering en de regels voor het verstrekken van die financiering bepaald.

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

“toekenningsprocedure”: een toekenningsprocedure, zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 3), van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509, alsook procedures voor het toewijzen van de uitvoering en verlening van steun via financieringsinstrumenten, voor het verlenen van de begrotingsgarantie of voor het verlenen van steun in het kader van de begrotingsgarantie.

“culturele en creatieve sectoren”: alle sectoren

- a) **waarin de activiteiten, waarvan vele het potentieel hebben om innovatie en werkgelegenheid te genereren, met name door intellectuele-eigendomsrechten,**
- i) **zijn gebaseerd op culturele waarden en artistieke en andere individuele of collectieve creatieve uitingen, en**
 - ii) **het ontwikkelen, creëren, produceren, verspreiden en in stand houden van goederen en diensten die culturele, artistieke of andere creatieve uitingen belichamen, evenals aanverwante functies zoals educatie of beheer, omvatten,**
- b) **ongeacht:**
- i) **of de activiteiten in die sectoren wel of niet marktgericht zijn;**
 - ii) **het soort organisatie dat die activiteiten uitvoert, en**
 - iii) **hoe die organisatie wordt gefinancierd.**

Deze sectoren omvatten onder meer architectuur, archieven, bibliotheken en musea, artistieke ambachten, audiovisuele werken (waaronder film, tv-producties, videogames en multimediale uitingen), materieel en immaterieel cultureel erfgoed, design (ook van mode), festivals, muziek, literatuur, uitvoerende kunsten, uitgeverijen (boeken en geschreven pers), radioproducties en beeldende kunsten.

Artikel 3

Doelstellingen van het programma

1. De algemene doelstellingen van het programma zijn het **beschermen, behouden, ontwikkelen en** bevorderen van de verscheidenheid van talen en culturen en het culturele en talige erfgoed, het vergroten van het concurrentievermogen **en de duurzame innovatie** van de culturele en creatieve sectoren, met name de media- en de audiovisuele sector, het waarborgen **en versterken** van de artistieke en de mediavrijheid, en het beschermen en bevorderen van gelijkheid, **waaronder gendergelijkheid**, actief burgerschap en de in de Verdragen en in het Handvest verankerde rechten en waarden, waardoor de democratische participatie en de maatschappelijke veerkracht worden versterkt.
2. Binnen de in lid 1 vervatte algemene doelstellingen heeft het programma de volgende onderdelen ter verwezenlijking van de volgende specifieke doelstellingen:
 - a) het onderdeel “Creatief Europa – Cultuur”:
 - i. draagt bij tot **en bevordert** grensoverschrijdende culturele **en artistieke** creatie[...] **en** samenwerking, **mobiliteit**, participatie, **toegang** en toegankelijkheid, **alsook** [...] de grensoverschrijdende verspreiding van een verscheidenheid aan culturele werken, en versterkt tegelijkertijd de sociale, de economische en de internationale dimensie van de culturele en creatieve sectoren **die niet onder artikel 3, lid 2, punt b) vallen** (“cultuur”);
 - b) het onderdeel “MEDIA+”:
 - i. draagt bij tot de culturele **en talige** verscheidenheid en het concurrentievermogen van de audiovisuele en de videogame-sector, met name door de creatie, **promotie** en grensoverschrijdende verspreiding van Europese **werken en** inhoud te versterken en de toegang daartoe voor burgers te bevorderen (“audiovisuele sector”);
 - ii. draagt bij tot een vrij, levensvatbaar, **pluralistisch** en divers informatie-ecosysteem in de Unie, met name door vrije en onafhankelijke journalistiek en nieuwsmedia te ondersteunen **en beschermen**, en de toegang voor burgers tot betrouwbare informatie te verbeteren **door** [...] desinformatie te bestrijden **en mediawijsheid te stimuleren** (“nieuws”);

- c) het onderdeel “Democratie, burgers, gelijkheid, rechten en waarden” (CERV+) heeft, **met het oog op de bevordering en bescherming van de waarden van de Unie**, tot doel:
- i. bij te dragen tot de bescherming en bevordering van de grondrechten, gelijkheid, **met inbegrip van gendergelijkheid**, [...] non-discriminatie en de in de Verdragen **en in het Handvest** verankerde rechten van de burgers van de Unie, met inbegrip van het vrije verkeer van burgers, en **tot de** [...] **versterking** [...] van het maatschappelijk middenveld (“rechten, gelijkheid, burgers en maatschappelijk middenveld”);
 - ii. bij te dragen tot het **voorkomen en** bestrijden van gendergerelateerd geweld, geweld tegen kinderen en andere groepen die het risico lopen op dergelijk geweld (“Daphne”);
 - iii. bij te dragen tot de versterking van de democratische participatie en tot de handhaving van de rechtsstaat (“democratische participatie en rechtsstaat”).
3. Om het effect te maximaliseren en de synergieën tussen de in lid 2 vermelde onderdelen te versterken, wordt in het kader van het programma steun verleend voor transversale en horizontale activiteiten die bijdragen tot de in lid 1 vermelde algemene doelstelling, met name door synergieën tussen het culturele, het media- en het publieke domein te ontwikkelen en sectoroverschrijdende samenwerking en innovatie te bevorderen.

HOOFDSTUK II

Onderdeel “Creatief Europa – Cultuur”

Artikel 4

Cultuur

Binnen het onderdeel “Creatief Europa – Cultuur” is de specifieke doelstelling “Cultuur”[...] gericht op:

- a) het bevorderen van grensoverschrijdende creatie, samenwerking en uitwisselingen in verschillende vormen, onder meer via **samenwerkingsprojecten en partnerschappen tussen organisaties van elke omvang**, de mobiliteit van kunstenaars en culturele en creatieve professionals[...] **en** kunstenaarshuizen [...];
- b) het verbeteren van de toegang tot cultuur, **kunst** en cultureel erfgoed en de deelname eraan voor iedereen, met name voor jongeren, en het versterken van de sociale veerkracht en de sociale cohesie, in het bijzonder rechtvaardigheid tussen generaties, gelijkheid en diversiteit, door middel van **onder andere cultuuronderwijs en** culturele betrokkenheid;
- c) het ondersteunen van de verspreiding, distributie, bevordering, [...] zichtbaarheid **en** **vindbaarheid** van diverse Europese culturele **en artistieke** inhoud via verschillende kanalen in de hele Unie en internationaal, onder meer via Europese platforms voor opkomende kunstenaars, steun aan entiteiten die zich richten op het opleiden en promoten van **opkomende of** jonge kunstenaars, prijzen die artistiek talent en uitmuntendheid bevorderen, tournees, **tentoonstellingen**, festivals en vertaling;

- d) het versterken van de capaciteit en vaardigheden in de culturele en creatieve sectoren, **wat onder het onderdeel “Creatief Europa – Cultuur” valt**, om innovatie en concurrentievermogen te stimuleren en de groene en de digitale transitie te begeleiden, onder meer door ondersteuning van netwerken van culturele en creatieve organisaties, **de ontwikkeling van talent, en** activiteiten met betrekking tot opleiding en peer learning;
- e) het bevorderen van de ontwikkeling van cultuurbeleid door middel van samenwerking en uitwisseling van goede praktijken **en kennis** op het niveau van de Unie en het verbeteren van de feitenbasis door middel van verbeterde gegevensverzameling, analyse en proefprojecten, **alsook door de marktanalysecapaciteiten te ondersteunen**;
- f) het bevorderen van de internationale culturele betrekkingen van de Unie **door middel van culturele samenwerking, wat de doelstellingen van het culturele en externe optreden helpt te verwezenlijken** [...];
- g) het ondersteunen van de uitvoering van Besluit nr. 445/2014/EU³² en Besluit nr. 1194/2011/EU³³ van het Europees Parlement en de Raad.

De specifieke doelstelling “Cultuur” wordt uitgevoerd met volledige eerbiediging van de artistieke vrijheid en de verscheidenheid aan culturele **en talige** uitingen, **waarbij de intrinsieke waarde van cultuur behouden blijft en wordt bevorderd.** [...] **De doelstelling** draagt **ook** bij tot de verbetering van de arbeidsvoorwaarden voor kunstenaars en culturele en creatieve professionals.

³² Besluit nr. 445/2014/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 tot vaststelling van een actie van de Unie voor het evenement “Culturele hoofdsteden van Europa” voor de periode 2020 tot 2033 en tot intrekking van Besluit nr. 1622/2006/EG (PB L 132 van 3.5.2014, blz. 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2014/445\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2014/445(1)/oj)).

³³ Besluit nr. 1194/2011/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 tot instelling van een actie van de Europese Unie voor het Europees erfgoedlabel (PB L 303 van 22.11.2011, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/1194/oj>).

HOOFDSTUK III

Onderdeel “MEDIA+”

Artikel 5

Audiovisuele sector

Binnen het onderdeel “MEDIA+” is de specifieke doelstelling “Audiovisuele sector” gericht op:

- a) het ondersteunen van de creatie van Europese audiovisuele werken in meerdere vormen en genres, **voornamelijk onafhankelijke producties en coproducties**, die het potentieel hebben om een uiteenlopend publiek over de grenzen heen te bereiken;
- b) het bevorderen van de grensoverschrijdende verspreiding, **theater- en online** distributie, prominentie, **vindbaarheid, promotie, toegankelijkheid, talige diversiteit** en zichtbaarheid van Europese audiovisuele werken op alle media in de Unie en internationaal, onder meer door middel van gecoördineerde distributiestrategieën, marketing en reclame-instrumenten, **en ondertiteling en nasynchronisatie**;
- c) het op- en uitbouwen van een publiek voor Europese audiovisuele werken, onder meer via een netwerk van Europese bioscopen, festivals, [...] voorlichtingscampagnes **en filmeducatie**, waarbij met name jonge Europeanen en onderbediende **gebieden** [...] worden aangesproken;
- d) het ondersteunen van de ontwikkeling en prototypering van Europese videogames en immersieve inhoud, onder meer door middel van marktonderzoek, reclame en op publiek gebaseerde vindbaarheidsstrategieën en distributie via alle platforms;
- e) het verbeteren van de ontwikkeling van **vaardigheden en talent en het opbouwen van capaciteit, met name als reactie op creatieve, markt- en technologische verschuivingen**;

e bis) het faciliteren [...] van de toegang tot financiering, met bijzondere aandacht voor kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's)³⁴, uitwisselingen tussen ondernemingen en netwerken door ondernemingen, de invoering, goedkeuring en uitvoering van innovatieve instrumenten en bedrijfsmodellen en mediaoverschrijdende strategieën voor de exploitatie van intellectuele eigendom [...];

f) het bevorderen van beleidsdialog, de uitwisseling van beste praktijken, gegevensverzameling en -analyse, met inbegrip van de betaling van de financiële bijdrage voor het Unie-lidmaatschap van het Europees Waarnemingscentrum voor de audiovisuele sector;

g) het bijdragen tot de uitvoering van Richtlijn 2010/13/EU van het Europees Parlement en de Raad³⁵.

Bij de uitvoering van de specifieke doelstelling “Audiovisuele sector” wordt rekening gehouden met de specifieke kenmerken van verschillende landen, met name wat betreft de productie en distributie van inhoud, de toegang tot inhoud, de omvang en specifieke kenmerken van hun markten en hun culturele en talige verscheidenheid, op een wijze die de deelname van landen met verschillende audiovisuele capaciteiten verruimt en de samenwerking tussen die landen versterkt, en aldus bijdraagt tot een gelijk spelveld.

De specifieke doelstelling “Audiovisuele sector” wordt uitgevoerd met volledige inachtneming van de artistieke vrijheid. [...]

³⁴ **De term “kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's)” moet worden begrepen zoals gedefinieerd in de aanbeveling van de Commissie van 6 mei 2003 betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen (PB L 124 van 20.5.2003, blz. 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj>).**

³⁵ Richtlijn 2010/13/EU van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2010 betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten (PB L 95 van 15.4.2010, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/oj>).

Artikel 6

Nieuws

Binnen het onderdeel “MEDIA+” is de specifieke doelstelling “Nieuws” gericht op:

- a) het beschermen van nieuwsmedia en journalisten, met name wanneer zij worden bedreigd, het monitoren, beoordelen en aanpakken van risico's voor de mediavrijheid en -pluriformiteit op de interne markt, en het bevorderen van journalistieke en redactionele normen;
- b) het verbeteren van de productie, de distributie, [...] het gebruik **en de archivering** van professionele journalistieke inhoud, [...] onderzoeksjournalistiek **en het ondersteunen van regionale en lokale nieuwsorganisaties** [...] en media van algemeen belang;
- c) het ondersteunen van de digitale transformatie van **nieuws, met bijzondere aandacht voor kleine en middelgrote ondernemingen en regionale en lokale** nieuwsorganisaties, innovatieve praktijken, nieuwe productie-, distributie- en bedrijfsmodellen, het vergemakkelijken van de toegang tot financiering en het aanmoedigen van grensoverschrijdende activiteiten en de om- en bijscholing van nieuwsmediaprofessionals;
- d) het versterken van de samenwerking en het bevorderen van maatregelen die zijn gericht op het monitoren en beschermen van de online-informatieruimte, onder andere **door** [...] desinformatie en buitenlandse informatiemanipulatie en inmenging **te voorkomen, op te sporen, te analyseren en te bestrijden**, en daarmee [...] **de democratische** veerkracht in de hele Unie **te vergroten**;
- e) het bevorderen van activiteiten op het gebied van digitale geletterdheid en mediawijsheid om **alle** burgers, **van alle leeftijden** [...], in staat te stellen het informatie-ecosysteem te gebruiken, **er kritisch over na te denken** en er kritisch inzicht in te ontwikkelen, **rekening houdend met onder meer het gebruik en de impact van artificiële intelligentie**;
- f) het versterken van de beleidsdialog, het verzamelen en analyseren van gegevens en het ontwikkelen van gemeenschappelijke normen, onder meer door het werk van de Europese Raad voor mediadiensten te ondersteunen.

De specifieke doelstelling “Nieuws” wordt uitgevoerd met volledige inachtneming van de redactionele onafhankelijkheid van de media en van professionele normen.

Hoofdstuk IV

Onderdeel “CERV+”

Artikel 7

Rechten, gelijkheid, burgers en maatschappelijk middenveld

Binnen het onderdeel “CERV+” is de specifieke doelstelling “Rechten, gelijkheid, burgers en maatschappelijk middenveld” gericht op:

- a) het bevorderen van gelijkheid, [...] het voorkomen en bestrijden van discriminatie op grond van geslacht, ras of etnische afkomst, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd, [...] seksuele gerichtheid **of genderidentiteit** en alle vormen van racisme en onverdraagzaamheid, **met inbegrip van meervoudige en intersectionele discriminatie, en het bevorderen van de mainstreaming van gelijkheid, met inachtneming van het non-discriminatiebeginsel van artikel 21 van het Handvest;**
- b) het bevorderen van gendergelijkheid, gendermainstreaming, **het evenwicht tussen werk en privéleven** en de empowerment van **alle vrouwen en meisjes, alsook** [...] het beschermen en bevorderen van de volledige uitoefening van rechten door vrouwen;
- c) het bevorderen van de toegankelijkheid en het beschermen en bevorderen van de rechten van personen met een handicap, **onder andere door** [...] de uitvoering door de **Unie** [...] van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap **te ondersteunen;**
- d) het beschermen en bevorderen van de rechten van het kind;
- e) het beschermen en bevorderen van de vrijheid van meningsuiting, het recht op privacy, de bescherming van persoonsgegevens en rechten in de digitale ruimte;

- f) het bevorderen van een levendige ruimte voor het maatschappelijk middenveld door het opbouwen van de capaciteit van en het verlenen van financiële steun aan maatschappelijke organisaties, mensenrechtenverdedigers en andere relevante actoren die zich op alle niveaus inzetten voor de bescherming en bevordering van de in het Verdrag verankerde rechten en het bewustzijn daarvan bij de burgers, het bevorderen van de democratische veerkracht, non-discriminatie en gelijkheid in de EU en, meer in het algemeen, de waarden van de Unie, zoals de eerbiediging van de grondrechten, de rechtsstaat en de democratie, en het beschermen en bevorderen van de eerbiediging van het Handvest.

Artikel 8

Daphne

Binnen het onderdeel “CERV+” is de specifieke doelstelling “Daphne” gericht op:

- a) het op alle niveaus voorkomen van, **vergroten van het bewustzijn over,** reageren op en bestrijden van alle vormen van gendergerelateerd geweld tegen vrouwen en meisjes[...] **en** huiselijk geweld; [...]

a bis) het op alle niveaus voorkomen van, vergroten van het bewustzijn over, reageren op en bestrijden van alle vormen van geweld tegen kinderen, jongeren en ouderen, lhbtq’ers, personen met een handicap en andere risicogroepen;

- b) het beschermen en ondersteunen van alle directe en indirecte slachtoffers [...] van het in **de punten a) en a bis)** bedoelde geweld;

[...] het **daarmee** ondersteunen van de verwezenlijking ondersteunen van de doelstellingen [...] **inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld in de Unie, als bedoeld in** het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld in de Unie **(Verdrag van Istanbul) en Richtlijn (EU) 2024/1385, en de in het Verdrag van de Raad van Europa inzake de bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik (Verdrag van Lanzarote) vermelde doelstellingen inzake de bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting.**

Artikel 9

Democratische participatie en rechtsstaat

Binnen het onderdeel “CERV+” is de specifieke doelstelling “Democratische participatie en rechtsstaat” van het programma gericht op:

- a) het beschermen en bevorderen van de rechten van het burgerschap van de Unie en de deelname van burgers **en het maatschappelijk middenveld** aan en hun betrokkenheid bij het democratische en maatschappelijke leven in de Unie, **onder andere door middel van een democratische dialoog en participerende democratie**, en het ondersteunen van open, veerkrachtige en op rechten, gelijkheid en de rechtstaat gebaseerde samenlevingen;
- b) het ondersteunen van vrije, eerlijke, veerkrachtige, toegankelijke, **transparante** en inclusieve verkiezings- en democratische processen **op lokaal, regionaal, nationaal en Unieniveau**;
- c) het bevorderen van maatschappelijk bewustzijn en een beter begrip van de Unie, haar gemeenschappelijke geschiedenis, herinnering en verscheidenheid om wederzijds begrip, [...] verdraagzaamheid **en sociale cohesie** te stimuleren.

HOOFDSTUK V

Transversale en horizontale prioriteiten en activiteiten

Artikel 10

Binnen de in artikel 3 vastgelegde algemene doelstellingen worden de volgende transversale en horizontale prioriteiten en activiteiten in het kader van het programma ondersteund:

- a) sectoroverschrijdende samenwerking en innovatie op het gebied van cultuur, media en burgerschap en bescherming van de integriteit van het publieke debat, waardoor **vertrouwen**, democratische veerkracht, maatschappelijke paraatheid, culturele betrokkenheid en burgerparticipatie worden versterkt;
 - b) **ethisch, verantwoord, duurzaam en op rechten gebaseerd** gebruik van innovatieve instrumenten en inhoudstechnologieën, met name artificiële intelligentie, alsmede ontwikkeling van vaardigheden en capaciteitsopbouw door middel van sectoroverschrijdende benaderingen;
 - c) acties voor de ontwikkeling, uitvoering en monitoring van de wetgeving en het beleid van de Unie op het gebied van cultuur, media en burgerschap, ook, in voorkomend geval, door middel van samenwerking tussen nationale autoriteiten en belanghebbenden;
- c bis) de oprichting en activiteiten, met passende middelen, van AgoraEU-desks die verantwoordelijk zijn voor het promoten van het programma, het verstrekken van informatie, onpartijdige begeleiding en bijstand aan potentiële begunstigden, het helpen verspreiden van de resultaten van het programma en het stimuleren van grensoverschrijdende samenwerking;**
- d) in overeenstemming met Verordening (EU) [XXX]* van het Europees Parlement en de Raad [prestatieverordening], bekendheid geven aan het programma en de financieringsmogelijkheden ervan, onder meer via [...] **AgoraEU**-desks, om zo het bereik, de zichtbaarheid en de verspreiding van de resultaten van het programma te vergroten.

De financiering van transversale en horizontale prioriteiten en activiteiten wordt bepaald door hun aard en reikwijdte. **Dit doet geen afbreuk aan en heeft geen negatieve gevolgen voor de autonomie van de afzonderlijke onderdelen van het programma, de prioriteiten ervan en de in het kader daarvan gefinancierde activiteiten.**

HOOFDSTUK VI

Financiële bepalingen

[Artikel 11

Begroting

1. De indicatieve financiële toewijzing voor de uitvoering van het programma voor de periode 2028-2034 is vastgesteld op 8 582 000 000 EUR in lopende prijzen.
2. Vastleggingen in de begroting voor activiteiten waarvan de uitvoering zich over meer dan één begrotingsjaar uitstrekt, mogen in jaartranches worden verdeeld.
3. Ook na 2034 kunnen nog kredieten in de begroting van de Unie worden opgenomen ter dekking van de uitgaven die nodig zijn voor het beheren van acties die aan het einde van het programma nog niet zijn voltooid.
4. De in lid 1 van dit artikel bedoelde financiële toewijzing en de bedragen van de in artikel 12 bedoelde aanvullende middelen kunnen ook worden gebruikt voor technische en administratieve bijstand voor de uitvoering van het programma, zoals activiteiten op het gebied van voorbereiding, monitoring, controle, audit en evaluatie, institutionele informatietechnologiesystemen en -platforms, informatie- en communicatieactiviteiten, met inbegrip van institutionele communicatie over de politieke prioriteiten van de Unie, en alle andere aan technische en administratieve bijstand of personeel gerelateerde uitgaven die de Commissie doet voor het beheer van het programma.]

Artikel 12

Aanvullende middelen

1. Lidstaten, instellingen, organen en instanties van de Unie, derde landen, internationale organisaties, internationale financiële instellingen of andere derde partijen kunnen aanvullende financiële of niet-financiële bijdragen aan het programma leveren. Aanvullende financiële bijdragen vormen externe bestemmingsontvangsten in de zin van artikel 21, lid 2, punt a), d) of e), of artikel 21, lid 5, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509.
2. Op verzoek van de lidstaten kunnen de aan hen in gedeeld beheer toegewezen middelen ter beschikking worden gesteld aan het programma. De Commissie voert die middelen op directe of indirecte wijze uit overeenkomstig artikel 62, lid 1, punt a) of c), van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509. Zij vormen een aanvulling op het in artikel 11, lid 1, van deze verordening genoemde bedrag. Die middelen worden gebruikt ten voordele van de betrokken lidstaat. Indien de Commissie geen juridische verbintenis in direct of indirect beheer is aangegaan voor aldus aan het programma ter beschikking gestelde aanvullende bedragen, kunnen de overeenkomstige niet-vastgelegde bedragen op verzoek van de betrokken lidstaat weer naar een of meer respectieve bronprogramma's of de opvolgers daarvan worden overgedragen.

Artikel 13

Alternatieve, gecombineerde en cumulatieve financiering

1. Het programma wordt uitgevoerd in synergie met andere programma's van de Unie. Voor een actie waarvoor uit een ander programma een bijdrage van de Unie is ontvangen, kan ook een bijdrage in het kader van dit programma worden ontvangen. De regels van het betrokken programma van de Unie zijn van toepassing op de overeenkomstige bijdrage of er kan één reeks regels op alle bijdragen worden toegepast en één juridische verbintenis worden aangegaan. Indien alle bijdragen van de Unie op subsidiabele kosten zijn gebaseerd, mag de cumulatieve steun uit de Uniebegroting niet hoger zijn dan de totale subsidiabele kosten van de actie en kan deze op pro-ratabasis worden berekend overeenkomstig de documenten waarin de steunvoorwaarden zijn vastgelegd.
2. Toekenningsprocedures in het kader van het programma moeten gezamenlijk worden uitgevoerd in direct of indirect beheer met lidstaten, instellingen, organen en instanties van de Unie, derde landen, internationale organisaties, internationale financiële instellingen, of andere derde partijen ("partners bij de gezamenlijke toekenningsprocedure"), op voorwaarde dat de bescherming van de financiële belangen van de Unie wordt gewaarborgd. Dergelijke procedures zijn aan één reeks regels onderworpen en leiden tot de sluiting van één juridische verbintenis. Daartoe kunnen de partners bij de gezamenlijke toekenningsprocedure middelen aan het programma ter beschikking stellen overeenkomstig artikel 12 van deze verordening, of kunnen de partners worden belast met de uitvoering van de toekenningsprocedure, indien van toepassing overeenkomstig artikel 62, lid 1, punt c), van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509. Bij gezamenlijke toekenningsprocedures kunnen vertegenwoordigers van de partners bij de gezamenlijke toekenningsprocedure ook lid zijn van het in artikel 153, lid 3, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 bedoelde evaluatiecomité.

Artikel 14

Met het programma geassocieerde derde landen

1. Het programma kan worden opengesteld voor deelname van de volgende derde landen door middel van volledige of gedeeltelijke associatie, overeenkomstig de doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 3 en [...] van toepassing zijn op:
 - a) leden van de Europese Vrijhandelsassociatie die lid zijn van de Europese Economische Ruimte, **overeenkomstig de voorwaarden die zijn vastgelegd in de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte**, en Europese microstaten (**Andorra, Monaco, San Marino en Vaticaanstad**), **overeenkomstig de voorwaarden die zijn vastgelegd in de desbetreffende overeenkomsten**;
 - b) toetredende staten, kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten, **in overeenstemming met de algemene beginselen en algemene voorwaarden voor deelname van die landen aan programma's van de Unie zoals vastgelegd in de desbetreffende kaderovereenkomsten, protocollen en besluiten van de Associatieraad of in soortgelijke overeenkomsten, en in overeenstemming met de specifieke voorwaarden die zijn vastgelegd in overeenkomsten tussen de Unie en die landen**;
 - c) landen die onder het Europees nabuurschapsbeleid vallen, **in overeenstemming met de algemene beginselen en algemene voorwaarden voor deelname van die landen aan programma's van de Unie zoals vastgelegd in de desbetreffende kaderovereenkomsten, protocollen en besluiten van de Associatieraad of in soortgelijke overeenkomsten, en in overeenstemming met de specifieke voorwaarden die zijn vastgelegd in overeenkomsten tussen de Unie en die landen**;
 - d) andere derde landen, **overeenkomstig de voorwaarden die zijn vastgelegd in een specifieke internationale overeenkomst betreffende de deelname van het derde land aan programma's van de Unie**.

2. De **in lid 1 bedoelde** [...]overeenkomsten voor deelname aan **het** [...] programma[...]:
- a) waarborgen een billijk evenwicht tussen de bijdragen van en de voordelen voor het derde land dat aan de programma's deelneemt;
 - b) bepalen de voorwaarden voor deelname aan het programma van de Unie, met inbegrip van de berekening van de financiële bijdragen, bestaande uit een operationele bijdrage en een deelnamevergoeding, aan een programma en aan de algemene administratiekosten daarvan;
 - c) verlenen het derde land geen beslissingsbevoegdheid over het programma;
 - d) waarborgen de rechten van de Unie om voor een goed financieel beheer te zorgen en de financiële belangen van de Unie te beschermen;
 - e) waarborgen, in voorkomend geval, de bescherming van de belangen van de Unie op het gebied van veiligheid en openbare orde.
- 3.** Voor de toepassing van **lid 2,** punt d) verleent het derde land de krachtens Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 en Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013 vereiste rechten en toegang, en waarborgt het dat [...] besluiten die **voor natuurlijke of rechtspersonen, met uitzondering van de staten,** een geldelijke verplichting inhouden **in de zin van** [...] artikel 299 VWEU, alsook arresten en beschikkingen van het Hof van Justitie van de Europese Unie, rechtstreeks uitvoerbaar zijn.
- 4.** In de **desbetreffende** [...]overeenkomsten waarin deelname aan de in artikel 3 bedoelde specifieke doelstelling "Audiovisuele sector" wordt toegestaan, wordt rekening gehouden met de situatie van de audiovisuele markt in het betrokken land, met inbegrip van de mate waarin het rechtskader van dat land aansluit bij het acquis van de Unie op het gebied van audiovisuele media en de toegang tot gelijkwaardige steunregelingen, met name ten opzichte van andere Europese landen. In de met de in lid 1, punt b), bedoelde landen gesloten overeenkomsten wordt vereist dat hun nationale wetgeving wordt aangepast aan Richtlijn 2010/13/EU om deelname aan de specifieke doelstelling "Audiovisuele sector" mogelijk te maken.

Uitvoering en vormen van Uniefinanciering

1. Het programma wordt overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 uitgevoerd, in direct beheer of in indirect beheer met entiteiten als bedoeld in artikel 62, lid 1, punt c), van die verordening.
- 2.** Financiering door de Unie kan worden verstrekt in elke vorm overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2024/2509, met name subsidies, prijzen, aanbestedingen en niet-financiële schenkingen.
- 3.** [Wanneer steun van de Unie wordt verleend in de vorm van een begrotingsgarantie of een financieringsinstrument, ook wanneer gecombineerd met niet-terugbetaalbare steun in een blendingverrichting, mag dergelijke steun uitsluitend worden verleend via het InvestEU-instrument van het EFC en worden uitgevoerd overeenkomstig de toepasselijke regels van het InvestEU-instrument van het EFC door middel van overeenkomsten die voor dat type steun zijn gesloten in het kader van het InvestEU-instrument van het EFC.]
- 4.** [Steun van de Unie in de vorm van een begrotingsgarantie wordt verleend binnen het maximumbedrag van de bij de EFC-verordening vastgestelde begrotingsgarantie.]
- 5.** [Indien het programma gebruikmaakt van het InvestEU-instrument van het EFC, voorziet het in de voorziening voor de begrotingsgarantie en de financiering ten behoeve van financieringsinstrumenten, ook wanneer gecombineerd met niet-terugbetaalbare steun in de vorm van een blendingverrichting.]
- 6.** Indien Uniefinanciering wordt verstrekt in de vorm van een subsidie, wordt de financiering verstrekt als niet aan kosten gekoppelde financiering of, indien nodig, als vereenvoudigde kostenopties, overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2024/2509. Financiering mag alleen in de vorm van terugbetaling van daadwerkelijke subsidiabele kosten worden verstrekt wanneer de doelstellingen van een actie niet anderszins kunnen worden verwezenlijkt.

7. Voor de toepassing van artikel 153, lid 3, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 kan het evaluatiecomité geheel of gedeeltelijk uit onafhankelijke externe deskundigen bestaan.
8. Entiteiten die in het kader van het onderdeel “Creatief Europa – Cultuur” van het programma financiering aanvragen en in de afgelopen twee jaar meer dan 50 % van hun jaarlijkse inkomsten hebben verkregen uit publieke bronnen, worden geacht te beschikken over de nodige financiële, professionele en administratieve capaciteit om activiteiten in het kader van het programma uit te voeren. Zij hoeven geen verdere documentatie ter staving van die capaciteit in te dienen.

Artikel 16

Subsidiabiliteit

1. Er worden subsidiabiliteitscriteria ter ondersteuning van de verwezenlijking van de overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 in artikel 3 vastgelegde doelstellingen vastgesteld die op alle toekenningsprocedures in het kader van het programma van toepassing zijn.
2. Bij toekenningsprocedures in direct en indirect beheer kunnen een of meer van de volgende juridische entiteiten in aanmerking komen voor EU-steun:
 - a) entiteiten die zijn gevestigd in een lidstaat **of in een met die lidstaat verbonden land of gebied overzee;**
 - b) entiteiten die zijn gevestigd in een **met het programma** geassocieerd derde land;
 - c) internationale organisaties;
 - d) **bij wijze van uitzondering,** andere entiteiten die zijn gevestigd in een **niet met het programma geassocieerd** [...] derde land, indien [...] **het strikt noodzakelijk is** die entiteiten **te steunen om de doelstellingen van een bepaalde** [...] actie te verwezenlijken en deze steun bijdraagt tot de doelstellingen van artikel 3 **en in het belang van de Unie is.**

3. In aanvulling op artikel 168, leden 2 en 3, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 kunnen **met het programma** geassocieerde derde landen als bedoeld in artikel 14, lid 1, van deze verordening ook deelnemen aan en profiteren van alle aanbestedingsmechanismen als bedoeld in artikel 168, leden 2 en 3, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509. De regels die voor de lidstaten gelden, gelden mutatis mutandis voor **met het programma** [...] geassocieerde derde landen.
4. Toekenningsprocedures die gevolgen hebben voor de veiligheid of de openbare orde, in het bijzonder met betrekking tot strategische activa en belangen van de Unie of haar lidstaten, worden beperkt overeenkomstig artikel 136 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509.
5. In het in artikel 110 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 bedoelde werkprogramma kunnen de in de onderhavige verordening vastgelegde subsidiabiliteitscriteria nader worden gespecificeerd, of kunnen er aanvullende subsidiabiliteitscriteria voor specifieke acties worden vastgelegd.
6. Zonder oproep tot het indienen van voorstellen kunnen exploitatiesubsidies worden toegekend aan het Europees netwerk van nationale organen voor de bevordering van gelijke behandeling (Equinet) ter dekking van uitgaven die verband houden met het permanente werkprogramma van Equinet.

Artikel 17

Werkprogramma

1. Het programma wordt uitgevoerd door middel van werkprogramma's als bedoeld in artikel 110 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509. De werkprogramma's bevatten, indien van toepassing, de activiteiten en de bijbehorende bedragen van steun van de Unie die door middel van het InvestEU-instrument van het EFC moeten worden uitgevoerd.

2. De werkprogramma's worden door de Commissie goedgekeurd via uitvoeringshandelingen. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 17 bis bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

Artikel 17 bis

Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité (het "Comité AgoraEU"). Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.

2. Het comité vergadert in specifieke samenstellingen voor het behandelen van concrete punten met betrekking tot de afzonderlijke onderdelen van het programma.

3. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

HOOFDSTUK VII

Slotbepalingen

Artikel 18

Intrekking

Verordening (EU) 2021/692 en Verordening (EU) 2021/818 worden ingetrokken met ingang van 1 januari 2028.

Artikel 19

Overgangsbepalingen

1. Deze verordening doet geen afbreuk aan de voortzetting of de wijziging van de betrokken acties op grond van Verordening (EU) 2021/692 en Verordening (EU) 2021/818, die op de betrokken acties van toepassing blijven totdat zij worden afgesloten.
2. De financiële middelen voor het programma kunnen tevens de uitgaven voor technische en administratieve bijstand dekken die noodzakelijk zijn om de overgang te waarborgen tussen het programma en de op grond van Verordening (EU) 2021/692 en Verordening (EU) 2021/818 vastgestelde maatregelen.

Artikel 20

Inwerkingtreding en toepassing

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Zij is van toepassing met ingang van 1 januari 2028.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter